

ת"פ 7486/05/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 7486-05-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
פלוני

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד מור מלכה ועו"ד יפית ברדה, שלוחת תביעות ראשל"צ

ב"כ הנאשם: עו"ד קובי בן שעה

גזר דין

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר דיוני בשתי עבירות של **גידול**, **ייצור והכנת סמים מסוכנים**, לפי סעיף 6 לפקודת המסים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) ובשתי עבירות של **החזקת סם שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיף 7(א) + (ג) לפקודה.

2. על פי האמור בחלק הכללי של כתב האישום המתוקן, ביום 16.9.2017 חתם הנאשם על חוזה שכירות לדירת מגורים (להלן: הדירה הראשונה), עבור דמי שכירות חודשיים בסך 4,300 ₪, וביום 12.1.2018 חתם על חוזה שכירות לדירת מגורים נוספת (להלן: הדירה השנייה), עבור דמי שכירות חודשיים בסך 4,000 ₪.

על פי פרט האישום הראשון בכתב האישום המתוקן, החל מיום 16.9.2017 ועד ליום 24.4.2018 הקים הנאשם בדירה הראשונה מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג מריחואנה (להלן: הסם או הסמים). ביום 24.4.2018 הגיעו שוטרים לדירה הראשונה, ומצאו שהנאשם החזיק בה את הפריטים הבאים:

א. שתי מנורות שנועדו לגידול הסם.

ב. באחד החדרים 133 שתילים של סם במשקל של כ-6 ק"ג נטו.

ג. במקרר סם במשקל 597.4 גרם מחולק ל-25 שקיות.

עמוד 1

- ד. במקפיא שקית פרחי סם במשקל של 119 גרם.
- ה. במקפיא סם במשקל של 518.7 גרם מחולק ל-40 שקיות.
- ו. במקפיא זרעים של הסם במשקל של 5.2 גרם מחולקים ל-13 שקיות.
- ז. במטבח סם מסוכן מסוג חשיש במשקל כולל של 4.45 גרם מחולק ל-3 צנצנות.

על פי **פרט האישום השני**, החל מיום 12.1.2018 ועד ליום 24.4.2018 הקים הנאשם בדירה השנייה מעבדה לגידול הסם. ביום 24.4.2018 הגיעו שוטרים לדירה השנייה, ומצאו שהנאשם החזיק בה את הפריטים הבאים:

- א. אוהל גידול, מערכת חימום, קירור והשקיה ומשקלים דיגיטליים המהווים כלים להכנת סם מסוכן.
- ב. 38 אדניות ובהן שתילים של הסם במשקל כולל של 2.55 ק"ג.
- ג. במטבח שתילים צעירים של הסם במשקל של 1.35 ק"ג.
- ד. שקית ובה סם במשקל של 538 גרם.
- ה. שתי שקיות ובהן סם במשקל של 13.1 גרם.

3. בהתאם להסדר הדינוני הופנה הנאשם לשירות המבחן, ובפני בית המשפט הונחו שני תסקירים. בין הצדדים לא הייתה הסכמה עונשית.

תסקירי שירות המבחן

4. **מהתסקיר הראשון מיום 1.5.2019** עולה שהנאשם אובחן לראשונה בחייו, וכי הוא מתמודד עם הפרעה על הרצף האוטיסטי (תסמונת אספרגר) והפרעה טורדנית כפייתית (OCD).

עוד עולה מהתסקירים שלנאשם קשיי קשב וריכוז, קשיים בשינה ובאכילה, וכן כאבי גב כרוניים. כל אלו הובילו את הנאשם לצריכת משככי כאבים ומגיל 20 לצריכת סמים מסוג קנאביס באופן תדיר. הנאשם תיאר בפני קצינת המבחן את הצריכה ההולכת וגדלה של הסם, ואת כמויות הכסף שהוציא על התמכרותו, שהובילו, לדבריו, להקמת המעבדה.

על אף שהנאשם השלים טיפול בן 9 חודשים שהוגדר כ"אינטנסיבי" ב"מרכז יום" להתמכרויות ברחובות, בו רכש כלים להתמודדות עם התמכרותו לסמים, התייחס הנאשם בצמצום להשלכות השליליות של השימוש שלו בסמים, והסביר את השימוש בחומרים פסיכו - אקטיביים בקשיים פיזיים ונפשיים אותם חווה לאורך השנים.

הנאשם בעל תואר ראשון במדעי הקרקע והמים בפקולטה לחקלאות ברחובות, ובהמשך השלים לימודי תואר שני

בגרמניה. במועד בו שהה בתנאים מגבילים, עבד הנאשם במשתלה, ונמצא שהוא בעל שאיפות נורמטיביות לניהול אורח חיים תקין. במהלך השנה מסר הנאשם בדיקות שתן שנמצאו נקיות מסם. לאור המוטיבציה שהפגין והעובדה שמטופל לראשונה בחייו, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן וצו של"צ בהיקף נרחב.

5. **מהתסקיר השני מיום 20.6.2019** עולה שהנאשם התמיד בטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות, והבדיקות, אליהן הגיע בצורה סדירה, העידו על הימנעותו מצריכת סמים. הנאשם הבין את חשיבות הטיפול עברו, ושירות המבחן התרשם מ"שינוי מסוים שחל בהבנתו ביחס להתמכרותו". לאור התרשמות שירות המבחן מכך שהנאשם יכול להיתרם רבות מהמשך הטיפול, שב על המלצתו להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף משמעותי וצו מבחן.

ראיות לעונש

6. מטעם המאשימה הוגשו שני דוחות מסכמים של חקירת מז"פ (ת/1; ת/2), הכוללים תמונות, מהן ניתן להתרשם מכמות הסמים והציוד אותם החזיק הנאשם בשתי הדירות, כמפורט בכתב האישום המתוקן.

7. מטעם הנאשם הוגש מכתב אינפורמטיבי קצר מיום 29.4.2019 (נ/1), שנערך על ידי ד"ר ליאגוטה סרגיי, המטפל בנאשם החל מחודש יולי 2018. מהמכתב עולה שהנאשם סובל מתסמונת אספרגר והפרעה טורדנית כפייתית, כאשר צוין שמזה מספר שנים סובל מהפרעות שונות בתחומי האכילה, השינה, תקשורת, קשב וריכוז. להערכת ד"ר ליאגוטה, הכנסת הנאשם "למעצר", תגרום לנסיגה והחמרה במצבו הנפשי ואף לסיכון נוכח שאיפתו האובססיבית לסביבה נקיה.

טיעוני הצדדים ודברי הנאשם

8. ב"כ המאשימה ציינו בטיעוניהן את כמות השתילים הגדולה שנתפסה ומשקלם, את הכמות הגדולה של הסמים מסוג מריחואנה ומסוג חשיש שנתפסו בדירות, ואת הציוד שנתפס בכל אחת מהן. לדבריהן, הנאשם היווה חוליה מרכזית בשרשרת הפצת הסם, באופן שפגע בביטחון הציבור ובבריאותו. ב"כ המאשימה הפנתה לתמונות של מעבדות הסם (ת/1; ת/2), מהן ניתן ללמוד על ההשקעה הרבה במעבדות, ועל ההיקף הנרחב של פעילות הנאשם. לזכות הנאשם ציינה המאשימה את הודאתו, העדר הרשעות קודמות והתסקיר בעניינו, ש"נשא אופי חיובי".

ב"כ המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה הולם הנע בין 22 ל-36 חודשי מאסר, הפנתה לפסיקה אליה אתייחס בהמשך, ועתרה להטיל על הנאשם עונש מאסר באמצע המתחם, כשלצדו מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה. עוד ביקשה המאשימה להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ולהורות על חילוט הרכוש שנתפס בדירות, ובכלל זה הכסף המזומן. בעניין זה צוין שבקשת החילוט הינה מידתית, שכן המאשימה ידעה שלא להכניס לבקשת החילוט סכום כסף נוסף של 1,955 אירו, אותו טען הנאשם שהביא עמו מגרמניה, וכן סך של 6,600 ₪ שנתפס בדירה בה התגורר הנאשם, שאיננה אחת משתי הדירות בהן גידל את הסמים.

9. ב"כ הנאשם ציין בתחילת דבריו את ההליך הטיפולי המשמעותי אותו עבר הנאשם ב"מרכז יום" במשך תקופה ארוכה. עוד הפנה לבעיות מהן סובל הנאשם, כמפורט בתסקירי שירות המבחן וב-1/1, כאשר לדבריו הנאשם מצא מזור לבעיות אלו בדרך של שימוש בסמים. לדבריו, לנאשם יכולות אינטלקטואליות גבוהות, הוא עובד כיום, והמלצת שירות המבחן משקפת את הרצון שלא לגדוע את ההליך הטיפולי והשיקומי בו החל. בכל הנוגע לדירות בהן גודלו הסמים, נטען שמדובר בדירות מגורים, כאשר הראייה לכך היא שבדירות נמצאו חפצים שונים המעידים על חיים במקום, כמו מקרר וטלוויזיה. בשל כל אלו ביקש ב"כ הנאשם להימנע מלהטיל עליו עונש מאסר, בפרט נוכח החוויה הקשה שעבר בתקופה בה היה עצור, והשפעתה עליו בצורה קשה עד כדי ירידה במשקל וחוסר יכולת לאכול ולישון. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה, אליה אתייחס בהמשך, עתר לאמץ את המלצת שירות המבחן וביקש להימנע מחילוט הכסף. בעניין זה טען שלסטייה מהמלצת שירות המבחן "יש משמעות".

10. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, והבהיר ששינה את אורחות חייו "מקצה לקצה" בתקופת המעצר ולאחר שחרורו. לדבריו, הטיפול בו נטל חלק סייע לו לפתור בעיות שונות עמן התמודד בעבר בדרך של שימוש בסמים, ומסיבה זו ביקש להמשיך את פגישותיו עם העובדת הסוציאלית. בתוך כך ציין שעל אף שהטיפול עזר לו, הרי שלאספרגר אין פתרון. הנאשם סיפר שהוא עושה כל דבר בחייו באופן מקצועי, ש"כל דבר צריך להיות מושלם", והסביר שזהו חלק מהתסמונת ממנה סובל.

הנאשם ביקש לאפשר לו להמשיך לעבוד על מנת שיוכל להמשיך את המומנטום של עבודה וטיפול, וכן כדי להתקיים, ומשכך הוא אינו יכול בעת הזו להיכנס למסגרת יותר קשוחה. הנאשם הביע את קשייו מההליך הפלילי, היעדר אפשרות לכלכל את עצמו, שיתף בכך שהוא מרגיש שחיי נעצרים וביקש שיתאפשר לו לעבוד.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

11. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה יש לתת את הדעת לעיקרון ההלימה, אשר משמעותו הינה קביעת יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג העונש שיטל עליו ומידתו. על בית המשפט אף לתת דעתו לערך החברתי שנפגע, למידת הפגיעה בו, לנסיבות ביצוע העבירה ולמדיניות הענישה הנוהגת.

הערך החברתי שנפגע

12. הערכים החברתיים עליהם נועדה פקודת הסמים המסוכנים להגן הם הגנה על הציבור ושמירה על בריאותו הפיזית והנפשית כתוצאה מנזקי השימוש בסמים מסוכנים והשפעתם הממכרת וההרסנית, כאשר בפסיקה הוכרה גם ההשפעה העקיפה הנגרמת כתוצאה משימוש בסמים, ובכלל זה ביצוע עבירות פליליות לצורך השגת הסם. ובלשונו של בית המשפט העליון [ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יניב יונה, פסקה 4 (4.4.2012)]:

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה."

באותה החלטה עמד בית המשפט העליון על הצורך להחמיר בענישת עברייני הסמים:

"למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים. חלקם מתמקדים בחינוך מניעתי ובהסברה. אחרים מסייעים בהליכי הגמילה. לצידם פועלים גם אנשי אכיפת החוק, שתפקידם לסכל את עבירות הסמים וללכוד את העבריינים. אף בית המשפט נוטל חלק חשוב במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים."

13. עוד נקבע שלעונשים חמורים צפויים גם אותם אנשים המהווים חוליות בשרשרת הפצת הסם בהיותם, על פי רוב, חלק משמעותי "בלעדיו-אין" בעסקאות הסמים. בעניין זה ראו למשל ע"פ 2000/06 מדינת ישראל נ' ויצמן, פסקה 5 (20.7.2006):

"... המאבק בנגע הסמים מחייב כי ההתייחסות לכל החוליות בשרשרת המסתיימת בהגעת הסם לציבור תהא מחמירה ועל כל מי שמהווה חוליה מחוליות השרשרת לדעת כי הוא נוטל על עצמו את הסיכון שבנשיאה בעונש המשקף את חומרת העבירות שביצעו ואשר משקף את הנזק שבמעשיהם לחברה."

14. על עמדתה של הפסיקה בעניין מקומו "הערכי" של מגדל הסם עמד בית המשפט המחוזי בעפ"ג (ת"א) 46738-09-14 מדינת ישראל נ' צקבאשווילי (31.12.2014):

"גידול סמים לשיטתנו כמוהו, מבחינת החומרה, כסחר והפצת סמים. לא זו בלבד, אלא שבהינתן המציאות הנוכחית שבה גידול הסמים הפך להיות מכת מדינה יש להילחם בו בחומרה כאשר הביטוי לכך יהיה בהרמת רף הענישה. המגדלים והמפיצים מצויים באותו מקום עצמו מבחינה ערכית ומעשית גם יחד. שניהם גורמים לכך שכמות סם מוצאת דרכה לשוק הסמים הרווי ממילא. הגידול, הסחר והיבוא, תהא הדרך לכניסתו לשוק של הסם אשר תהא - המכורים לסמים עושים בעזרתו צעד נוסף במדרון הסמים ומי שאינו מכור עדיין, יכול ויעשה את הצעד הראשון והקריטי בדרך להתמכרות לסם. הפגיעה בערך המוגן היא אותה פגיעה. ספציפית באשר למעבדות סמים: לצערנו, שוב ושוב אנו נתקלים במקרים כדוגמת המקרה הנוכחי..." (ההדגשות אינן במקור - ע.מ.).

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

15. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לתת את הדעת לכך שהנאשם גידל את הסם בשתי דירות נפרדות, כאשר המעבדה הראשונה פעלה במשך כ-7 חודשים והמעבדה השנייה במשך כ-4 חודשים. מהאמור עולה שהדירה השנייה נשכרה והופעלה כמעבדת סם באותו מועד בו גידל הנאשם את הסמים בדירה הראשונה. הנאשם הקים בדירה הראשונה מעבדה של ממש, כעולה מהתמונות ב-ת/2. בדירה עצמה נמצאו לא פחות מ-133 שתילים במשקל כולל של כ-6 ק"ג. הנאשם אף החזיק בדירה זו כ-1.2 ק"ג של סם מסוכן מסוג מריחואנה מחולק לשקיות רבות, וכן 4.5 גרם של סם מסוכן מסוג חשיש אותם החזיק בשלוש צנצנות. את הדירה השנייה ששכר, כעולה מהתמונות ב-ת/1, צייד

הנאשם, בין היתר, במערכות חימום, קירור והשקיה. בדירה השנייה החזיק הנאשם 38 אדניות ובהן סם מסוכן במשקל 2.5 ק"ג ושתיילים צעירים במשקל 1.35 ק"ג. בנוסף לכך נתפסו בדירה זו שלוש שקיות במשקל של כ-550 גרם של סם מסוכן מסוג מריחואנה. גם הציוד שנתפס בדירה זו העיד על גידול מקצועי ומתוכנן היטב.

הנה כי כן, החזיק הנאשם בשתי הדירות בסך הכול כ-177 שתיילים במשקל כולל של כ-10 ק"ג, וכמות נוספת של סמים במשקל כולל של כ-1.8 ק"ג וכ-4.5 גרם חשיש. ואולם, מאחר שהעבירה בה הורשע הנאשם היא עבירת גידול סם מסוכן, לא נותר אלא לשוב ולהזכיר שבשונה מעבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, יש לתת את הדעת לא רק למשקל השתיילים שנתפסו, אלא בעיקר לפוטנציאל הפקת הסם הטמון בהם. הטעם לכך הוא שאין להלום מצב בו משקל הסם יגזר מעיתוי התפיסה ומעיתוי החלטת המשטרה לפעול נגד אותה מעבדה. במלים אחרות, אין דומה עניינו של נאשם שהחזיק צמח אחד במשקל 1 ק"ג, לעניינו של נאשם אחר שהחזיק 50 שתיילים קטנים יותר באותו משקל [ראו והשוו, לשם הדוגמא בלבד, ת"פ (מרכז-לוד) 8843-02-15 מדינת ישראל נ' שי בוז'רנו (6.4.2017) (להלן: עניין בוז'רנו); וכן עפ"ג 76025-01-19 שובל ואח' נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (15.7.2019) (להלן: פסק הדין בעניין שובל)].

16. עוד מצאתי שיטתו קושי של ממש לקבל את טענת ב"כ הנאשם לפיה הדירות שימשו את הנאשם למגורים. כפי שעולה מעובדות כתב האישום ומ-נ/1, הסמים הוחזקו בכל חלקי הדירה, לרבות בתוך המקרר, בו השתמש הנאשם בעיקר לצורך אפסון הסמים. נוסף על כך, מדברי המאשימה עולה שהנאשם התגורר בדירה אחרת, שאף בה נערך חיפוש ביום בו נערך החיפוש בשתי הדירות האחרות, כאשר דירה זו נמצאה נקיה מסמים או מפעילות עבריינית, כאשר מסיבה זו אף הוחזר לידי הנאשם הכסף שנמצא בה. מהאמור עולה שהנאשם שכר שתי דירות לצורך גידול הסמים, גם אם יתכן שמעת לעת התגורר בהן. בהינתן ששכר דירה עבור כל אחת מהדירות מגיע לכמה אלפי שקלים, ובשים לב לציוד שהוכנס לדירה, הרי שהנאשם השקיע ממון רב בהכנת האמצעים ובתפעול השוטף של דירות הסמים.

מידת הפגיעה בערך המוגן

17. מכתב האישום לא ברור האם הנאשם התכוון להפיץ את הסמים, והאם היה בקשר עם גורמים שיסייעו לו לצורך כך. לטענת הנאשם הסמים שגידל שימשו, או שעתידיים היום לשמש אותו לצריכתו העצמית. כידוע, נסיבות ביצוע עבירת הגידול אינן מתייחסות למטרה לשמה גודל הסם. מוכן אני להניח שחלק מהסמים שימשו את הנאשם לצרכיו האישיים, זאת בשים לב למכלול בעיותיו, כאמור בתסקירי שירות המבחן. ואולם, במקרה זה אין אלא להביע פליאה לשם מה היו נחוצות לנאשם שתי דירות גידול, על כל המשתמע מבחינת העלויות הכספיות הכרוכות בכך, זאת אף מבלי להידרש לכמויות הסמים הגדולות במיוחד שנתפסו, החורגות בצורה ניכרת מהחזקה הקבועה בחוק. יש לציין שאף לא ניתן הסבר לכך שהנאשם נזקק לשני משקלים, ולכך שהסם היה מחולק לשקיות. הנאשם השקיע כסף רב באבזור המעבדות, וכן בהוצאות השכירות שהגיעו כדי ₪ 8,300 מדי חודש. הוצאות אלו מתיישבות עם המסקנה שהנאשם ציפה לרווח משמעותי.

ובמילותיו של בית המשפט העליון [רע"פ 314/16 בן צבי נ' מדינת ישראל (22.2.2016) (להלן: עניין בן צבי)]:

"... החזקת כמויות נכבדות של סמים, מהווה נסיבה לחומרה, גם כאשר בעבירת הגידול עסקינן,

ומהווה ראייה חשובה לכך שגידול הסמים נעשה שלא צריכתו העצמית של המבקש.

נוכח כל האמור אני קובע שמידת הפגיעה בערך המוגן הינה פגיעה בינונית.

הענישה הנוהגת

18. רמת הענישה הנוהגת בעבירה של גידול סם מסוכן נגזרת, ככלל, מנסיבות הנוגעות לכמות השתילים, מטרת הגידול, אופן הגידול ומידת ההשקעה בתשתיות הגידול, וכן ממקום הגידול ("מעבדה", אדנית בבית, או גידול לא מבוקר בשדה פתוח). כך, למשל, נדרשתי למקרה בו גידלו שני נאשמים כ-100 שתילים ו-315 ייחורים במשקל כולל של כ-5.5 ק"ג, והחזיקו עוד 172 גרם של סם מסוכן מסוג קנאביס בדירה אחת, במשך כ-9 חודשים, תוך נטילת חשמל במרמה. בנסיבות אלו מקרה, ובהתבסס על הפסיקה הנוהגת, מצאתי לקבוע מתחם עונשי הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר ולהעמיד את עונשם של הנאשמים על 10 חודשי מאסר [ראו ת"פ (ראשל"צ) 33663-09-16 מדינת ישראל נ' שובל ואח' (20.12.2018) (להלן: עניין שובל)] ולא נותר אלא להפנות לפסיקה שהוזכרה שם. מתחם העונש שנקבע, כמו גם העונש שהוטל על הנאשמים באותו מקרה, אושרו אך לאחרונה על ידי בית המשפט המחוזי בפסק הדין בעניין שובל.

19. באותו פסק דין ציין בית המשפט המחוזי כי הוא ער לקיומם של פסקי דין וגזרי דין במקרים של "מעבדות" לגידול סמים בהם נגזר על הנאשמים או הוקל עונשם של מערערים למאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. לצד זאת צוין כי "ענישה מקלה זו אינה בגדר הכלל, אלא אושרה במקרים של 'שיקום יוצא דופן' או 'דרמטי'... משיקולים של אחידות הענישה... או גובשה הסכמה על רקע מצב רפואי או משפחתי מורכב" (פסק הדין בעניין שובל, פסקה 28, והפסיקה המוזכרת שם). ספק רב בעיני האם מצבו של הנאשם שלפני עונה על הגדרות אלו.

למקרים נוספים בהם עברו הנאשמים הליך גמילה משמעותי מסמים: ת"פ (ת"א) 25805-12-16 מדינת ישראל נ' פלוני (14.5.2018); ת"פ (חיפה) 12469-10-16 מדינת ישראל נ' חליל שאויש (10.7.2017); עפ"ג (חי') 49266-02-17 מדינת ישראל נ' אוחיון (16.3.2017); עפ"ג (חי') 50966-05-15 מדינת ישראל נ' נתנוב (8.10.2015).

מגדלי סמים נוספים עליהם נגזר עונש של מאסר בעבודות שירות, משתייכים לקבוצת הנאשמים שגידלו את הסם עקב מחלה קשה ממנה סבלו, כאשר הסם יועד לצריכתם העצמית באותם שלבים בהם לא היה בידם רישיון מאת המנהל, או שעה שהם חרגו ממנו [עפ"ג (מרכז-לוד) 41900-11-16 מדינת ישראל נ' ניסים דרור (12.2.2017)].

20. מטעם המאשימה הוגשו גזרי דין נוספים שלא נסקרו בגזר הדין בעניין שובל:

א. בת"פ (קריות) 13749-03-17 מדינת ישראל נ' חלפין (15.11.2018), נקבע מתחם עונשי הנע בין 15 ל-36 חודשי מאסר לנאשם שהקים יחד עם אחר מעבדת סמים, כאשר הנאשם עצמו הוא ששכר את הדירה בה הוקמה המעבדה. בדירה נתפסו 468 שתילים במשקל של 5.4 ק"ג וצויד לגידול הסם. על אף המלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של"צ, הושת על הנאשם עונש של 15 חודשי מאסר, ואילו על הנאשם השני הושת עונש

של 21 חודש מאסר.

ב. בת"פ (כפ"ס) 1583-05-17 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא (4.3.2018), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בשתי עבירות של גידול סם מסוכן מסוג קנאביס, לאחר שנתפסו בשתי מעבדות 302 שתילים, במשקל של למעלה מ-24.65 ק"ג. לנאשם עבר פלילי והתסקיר בעניינו לא היה חיובי. אומץ מתחם עונשי מאוחד של 20-36 חודשי מאסר לשתי המעבדות, ועל הנאשם הושת עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. ערעורו של הנאשם על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט המחוזי [עפ"ג (מרכז-לוד) 38646-12-17 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל (4.3.2018)].

ג. בת"פ (רמלה) 9437-06-18 מדינת ישראל נ ג דון (12.2.2019), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בשתי עבירות של גידול סם מסוכן ובעבירת איומים. באותו מקרה גידל הנאשם בשתי מעבדות 59 שתילים במשקל הקרוב ל-4 ק"ג. בעניין תיק האיומים הגיעו הצדדים להסדר סגור שלא כלל מאסר בפועל. לחובת הנאשם עבר פלילי ומאסר מותנה, והתסקיר שהתקבל בעניינו היה שלילי. על הנאשם הושת עונש של 20 חודשי מאסר שלאחר הפעלת מאסר מותנה הצטברו לכדי 24 חודשי מאסר.

21. מטעם ההגנה הוגשו גזרי דין נוספים שלא הוזכרו בעניין שובל:

א. בעניין בוז'רנו לעיל, הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעבירות של קשירת קשר לפשע, החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים והחזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן. בדירה נתפסו 283 שתילים במשקל כולל של כ-92 ק"ג. לאחר שהנאשם השקיע מאמצי שיקום משמעותיים, הכוללים בין היתר שהייה בהוסטל למשך 6 חודשים, הושת עליו עונש חריג של 6 חודשי עבודות שירות לצד ענישה נלווית, זאת לאחר שבית המשפט המחוזי הדגיש שמדובר בנאשם שעבר הליך שיקום ייחודי.

ב. בעפ"ג (חיפה) 27228-12-16 גלילי נ' מדינת ישראל (16.3.2017), הקל בית המשפט המחוזי בעונשו של נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, והעמידו על 6 חודשי עבודות שירות תחת 9 חודשי מאסר בפועל. גם מקרה זה מעורר קושי בהשוואה למקרה הנדון בפני, שכן באותו מקרה לא הורשע הנאשם בעבירה של גידול סמים.

ג. בת"פ (פ"ת) 11926-05-18 מדינת ישראל נ' סילוק (17.1.2019), הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של גידול סמים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, נטילת חשמל בגניבה והחזקת כלים להכנת סם, זאת לאחר שנתפסו בחדר בבית אותו שכר 32 אדניות ובהן סמים במשקל כולל של 8.25 ק"ג ובנוסף החזיק הנאשם בחשיש וקנאבוס במשקל של 50 גרם. מהתסקיר עלה שהנאשם סובל מפוסט טראומה ונסיבות חיים מורכבות. על הנאשם הושת עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

22. לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בפרט לעובדה שהנאשם גידל את הסמים בשתי דירות מקבילות באותה תקופה, מצאתי לקבוע מתחם עונש כולל לשתי העבירות. מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע עבירה של גידול סמים בשתי מעבדות שמוקמו בשתי דירות שכורות נפרדות, בהן גודלו בסך הכול 171 שתילים במשקל של כ-8.55 ק"ג ונמצאו שתילים צעירים במשקל של 1.35 ק"ג, כאשר לצורך הגידול נעשה שימוש בצידוד ייעודי, ובנוסף הוחזק סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של כ-1.2 ק"ג וכן סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 4.45 גרם, נע בין 15 ל-36 חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

23. השאלה המרכזית בה יש להכריע היא האם יש מקום בנסיבות העניין לחרוג ממתחם העונש שנקבע ולהעדיף את שיקולי השיקום על פני יתר שיקולי הענישה. אומר כבר עתה שלאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, מצאתי שיש לחרוג ממתחם הענישה בצורה מדודה, אולם לא עד כדי הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל, כפי עתירת ההגנה.

הנאשם כבן 31, נעדר עבר פלילי. כאמור לעיל, אובחן הנאשם כבעל תסמונת אספרגר, והפרעה אובססיבית קומפולסיבית (OCD), כאשר לאורך כל השנים התמודד הנאשם עם קשיים פיזיים ונפשיים שלא זכו למענה ולתמיכה ראויים, לא בקרב גורמי המקצוע ולא בחוג המשפחה.

עם זאת, מדובר בנאשם שחרף מצבו זה והקשיים עמם התמודד, תפקד באופן רגיל, השתלב במעגל הלימודים, וסיים בהצלחה בגרמניה את לימודיו לתואר שני באגרונומיה. דומה שהנאשם ניצל את ידיעותיו והבנתו בצמחים, ומכאן שהבין היטב את משמעות מעשיו.

כפי שקבע בית המשפט העליון, העבירה אותה עבר הנאשם הינה עבירה הראויה, ככלל, לתגובה עונשית בדמות מאסר בפועל, קל וחומר כאשר אין מדובר במי ששכר דירה אחת לצורך הגידול, אלא שתי דירות.

24. כאמור, הנאשם עבר הליך טיפולי ב"מרכז יום" להתמכרויות והפגין מוטיבציה להמשיך בהליך הטיפול. מנגד, נקבע ש"כאשר בעבירות סמים עסקינן, על בית המשפט לנקוט ביד קשה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מפני ביצוען" [רע"פ 4512/15 הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015)]. ובמקום אחר: "...יש לחזור ולהבהיר, כי הגם שישנה חשיבות לשיקולי השיקום, הם אינם חזות הכול, ובצדם ניצבים שיקולי הגמול וההרתעה" [ע"פ 5376/15 ניסים ביטון נ' מדינת ישראל (11.2.2016)], כאשר "בהחלט יתכנו מקרים, בהם יתר השיקולים הרלוונטיים לעונש, דוגמת חומרת המעשים או נסיבות ביצועם, לא יצדיקו חריגה ממתחם העונש ההולם, חרף קיומם של סיכויי שיקום גבוהים, והדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, שכן המחוקק נקט בלשון 'רשאי' ולא 'חייב'" [רע"פ 398/14 טל ערג' נ' מדינת ישראל (16.3.2014)].

25. אשר לטענת ב"כ הנאשם לקיומה של "משמעות מיוחדת" לסטייה מהמלצת שירות המבחן, דומני שטענה זו בטעות יסודה. בית המשפט העליון חזר ושנה שהמלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה בלבד עבור בית המשפט, כאשר על פי רוב היא נסמכת על שיקולי שיקום. גם אם קציני המבחן הוכרו כ"ידם הארוכה של בית המשפט" [בש"פ

7145/09 חזן נ' שירות בתי הסוהר (17.9.2009), נקבע לא אחת, שבסופו של יום בית המשפט הוא האמון על האינטרס הציבורי בכללותו [רע"פ 5115/13 מנחם שרון נ' מדינת ישראל (8.9.2013); רע"פ 5212/13 שמעון נ' מדינת ישראל (29.8.2013); רע"פ 1068/13 מלסה נ' מדינת ישראל (22.2.2013); ולעניין תסקירי מעצר ראוי, בשינויים המתבקשים: בש"פ 7494/18 זוהר ששון נ' מדינת ישראל, פסקה 29 וההפניות שם (11.11.2018); בש"פ 7999/12 ג'רבי נ' מדינת ישראל (2.12.2012)].

מהאמור עולה שבית המשפט אינו כבול להמלצת שירות המבחן, "...ובכל הנוגע לאינטרס השיקומי, הרי שמדובר בשיקול נוסף, אחד מיני רבים, אותו על בית המשפט לשקול, לצד יתר שיקולי הענישה" (רע"פ 8699/15 אחמד אבוהאני נ' מדינת ישראל (17.12.2015)).

26. נוכח כל האמור, בשים לב לכמות הסמים, לגידולם בשתי דירות שנשכרו לצורך כך, לצידו שהושקע ולרווח שיכול היה לצמוח לנאשם כתוצאה מגידול זה, מצאתי שאין בהמלצת שירות המבחן משום ביטוי ראוי לכלל שיקולי הענישה, וכי אימוץ ההמלצה במלואה יכול ויחטא ליתר מטרות הענישה, כשבראשן הרתעת עבריינים בכוח. לצד זאת, מצאתי שנסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם והליך השיקום בו החל וסיכויי השיקום הגבוהים, מצדיקים לחרוג מעט לקולא ממתחם העונש ההולם שנקבע.

27. לצורך קביעת עונשו של הנאשם נתתי דעתי להודאתו; להתרשמות שירות המבחן מ"שינוי מסוים" שחל בהבנתו של הנאשם ביחס להתמכרותו; התמדתו בניקיון מסמים; לתהליך השיקומי הראשוני שעבר עד כה; לעברו הפלילי הנקי ולעובדה שהוא עתיד לרצות עונש מאסר בפעם הראשונה בחייו. משקל נכבד נתתי להשפעה הצפויה של עונש המאסר על הנאשם, כפי שעולה מ-נ/1. **בעניין זה אציין שמצופה משב"ס להיערך לקליטת הנאשם בצורה מיטבית, המתאימה לצרכיו הייחודיים, בהתאם להמלצות גורמי המקצוע.**

בשים לב לאמור, ועל מנת לעודד את הנאשם להמשיך בהליך הטיפול בתוך תקופת המאסר ולאחריה, מצאתי למקם את עונשו של הנאשם מעט מתחת לתחתית המתחם העונשי שנקבע.

28. אשר לרכיב הקנס, מצאתי להטיל על הנאשם קנס סמלי, זאת על אף שווי הסמים וההשקעה הכלכלית במיזם המעבדות, כאשר הטעמים לכך הם מצבו הכלכלי של הנאשם, סכום הכסף שיחולט, והעובדה שהנאשם עתיד לרצות עונש מאסר שלא יאפשר לו להתפרנס בתקופה הקרובה.

סוף דבר

29. נוכח כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 12 חודשים. מתקופה זו ינוכו הימים בהם ישב הנאשם במעצר, מיום 25.4.2018 ועד ליום 4.6.2018.

עמוד 10

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במתקן הכליאה "ניצן", ביום 3.10.2019 עד השעה 09:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מגזר הדין.

על ב"כ הנאשם לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

תשומת לב שב"ס להערת פסקה 28 לעיל.

ב. מאסר למשך 10 חודשים אותו לא יישא הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. מאסר למשך 2 חודשים אותו לא יישא הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ד. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו. לבקשת ב"כ הנאשם יקוזז הקנס מתוך כספי הפיקדון שהפקיד הנאשם בתיקי המעצר, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול, והיתרה תושב לידי הנאשם. ככל שקיימת מניעה חוקית, ישולם הקנס בעשרה תשלומים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם עד ליום 1.10.2019, והיתרה בכל אחד לכל חודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מדי.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 20,000 ₪ להימנע בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר מביצוע עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים. ההתחייבות תיחתם עד ליום 1.9.2019. לא תיחתם ההתחייבות, יאסר הנאשם למשך 20 ימים.

ו. פסילת רישיון נהיגה בת 6 חודשים על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שלא יעבור על עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

30. בשים לב לכמות הסמים שנתפסו בשתי הדירות, חלוקתם למנות, סכומי הכסף הגדולים שנתפסו אצל הנאשם, אני מכריז על הנאשם כסוחר סמים ומורה על חילוט והשמדת כל הציוד שנתפס. נוסף על כך יחולט לטובת אוצר המדינה כסף מזומן בסך 26,460 ₪.

31. ההתחייבות והערבויות שנחתמו וכן הפיקדון שהופקד במסגרת הליכי המעצר ישמשו להבטחת התייצבותו של הנאשם לריצוי עונש המאסר. לאחר תחילת ריצוי עונש המאסר, ניתן יהיה לקזז את הקנס ולהשיב לנאשם את היתרה, כפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

32. מורה על השמדת הסמים והציוד ששימש למעבדות. רכוש שנתפס ואינו מצוין בהודעת החילוט יושב לבעליו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ז אב תשע"ט, 18 אוגוסט 2019, בנוכחות הצדדים.